

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 732/2021
30.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Драгомира Милојевића, Биљане Синановић и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела изазивање опште опасности у помагању из члана 278. став 1. у вези члана 35. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Мирослава Ристића, поднетом против правноснажне пресуде Вишег суда у Нишу Кж1 41/2021 од 30.03.2021. године, у седници већа одржаној дана 30.06.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Мирослава Ристића, поднет против правноснажне пресуде Вишег суда у Нишу Кж1 41/2021 од 30.03.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Алексинцу К 296/20 од 25.11.2020. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 1. КЗ у подстрекавању у вези члана 34. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци у коју казну му је урачунато време проведено у притвору и на новчану казну у одређеном износу од 50.000,00 динара.

Истом пресудом окривљени је обавезан да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, док ће о трошковима кривичног поступка бити одлучено посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 41/2021 од 30.03.2021. године делимичним усвајањем жалби окривљеног и његовог браниоца преиначена је пресуда Основног суда у Алексинцу К 296/20 од 25.11.2020. године у погледу чињеничног описа, правне квалификације дела и одлуке о урачунавању мере забране напуштања стана, па је окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела изазивање опште опасности у помагању из члана 278. став 1. у вези члана 35. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци у коју му је урачунато време проведено у притвору, као и време проведено на издржавању мере забране напуштања

стана, док су жалба Основног јавног тужиоца у Алексинцу и жалбе окривљеног и његовог браниоца у преосталом делу одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против правноснажне пресуде Вишег суда у Нишу Кж1 41/2021 од 30.03.2021. године захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Мирослав Ристић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијану пресуду и предмет врати на поновно одлучивање или је преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да је суд побијаном правноснажном пресудом повредио забрану преиначења на штету окривљеног прописану одредбом члана 453. ЗКП, јер је поступајући искључиво по жалби браниоца окривљеног, док је јавни тужилац изјавио жалбу само због одлуке о кривичној санкцији, изменио пресуду на штету окривљеног. Као измену на штету окривљеног бранилац наводи да је суд из чињеничног описа избацио подстрекавање и окривљеног огласио кривим за радњу помагања, на шта није био овлашћен јер када решава по правном леку уложеном у корист окривљеног не сме донети одлуку која би ишла на његову штету.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 453. ЗКП, која предвиђа забрану преиначења на штету окривљеног, прописано је да ако је изјављена жалба само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Чланом 34. став 1. Кривичног законика је прописано да ко другог са умишљајем подстрекне да изврши кривично дело, казниће се казном прописаном за то кривично дело.

Чланом 35. став 1. Кривичног законика прописано је да ко другом са умишљајем помогне у извршењу кривичног дела, казниће се казном прописаном за то кривично дело, или ублаженом казном.

По налажењу Врховног касационог суда, другостепени суд није прекршио забрану преиначења на штету окривљеног (*reformatio in reius*) прописану одредбом члана 453. ЗКП, обзиром да преиначена пресуда није измењена на штету окривљеног АА ни у погледу правне квалификације кривичног дела, нити у погледу кривичне санкције. Наиме, првостепеном пресудом окривљени је оглашен кривим због извршења кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 1. КЗ у подстрекавању у вези члана 34. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци и на новчану казну у одређеном износу од 50.000,00 динара, док је усвајањем жалби окривљеног и браниоца, а након одржаног претреса, другостепени суд преиначио првостепену пресуду у погледу чињеничног описа, правне квалификације дела и одлуке о урачунавању мере забране напуштања стана и окривљеног огласио кривим за извршење кривичног дела изазивање опште опасности у помагању из члана 278. став 1. у вези члана 35. КЗ и осудио на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци, док је првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена. Када је кривично дело извршено помагањем, законом је прописано да ће се учинилац казнити казном прописаном за то кривично дело, или ублаженом казном, што није случај када је кривично дело извршено подстрекавањем где се учинилац кажњава казном прописаном за то кривично дело, што у конкретном случају значи да је законском одредбом која регулише помагање предвиђена могућност ублажавања казне, што није случај код подстрекавања, па је самим тим другостепени суд, преиначењем првостепене пресуде и оглашавањем окривљеног кривим за извршење истог кривичног дела у помагању пресудио у корист окривљеног, а не на његову штету како се то наводи у поднетом захтеву.

Дакле, како окривљени АА није оглашен кривим за теже кривично дело, нити му је изречена тежа кривична санкција, то по ставу овога суда није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, а како се то неосновано истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаном пресудом није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Мирослава Ристића, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић